

Situació de la despenalització de l'eutanàsia a Catalunya i Espanya (maig 2019)

El següent text vol resumir l'activitat de DMD-Catalunya en relació a la despenalització de la eutanàsia a partir de 2015, començant amb un breu repàs històric. Alhora aporta molts enllaços a documentació relacionada. **En vermell, els temes d'àmbit estatal.**

Una mica d'història:

El primer debat en el Congrés es fa l'any 1994 arran de la sol·licitud d'eutanàsia presentada per Ramón Sampedro.

El [Codi Penal de l'any 1995](#) contempla en el punt 143.4 una atenuació de les penes:

Artículo 143.

1. El que induzca al suicidio de otro será castigado con la pena de prisión de cuatro a ocho años.
2. Se impondrá la pena de prisión de dos a cinco años al que coopere con actos necesarios al suicidio de una persona.
3. Será castigado con la pena de prisión de seis a diez años si la cooperación llegara hasta el punto de ejecutar la muerte.
- 4. El que causare o cooperare activamente con actos necesarios y directos a la muerte de otro, por la petición expresa, seria e inequívoca de éste, en el caso de que la víctima sufriera una enfermedad grave que conduciría necesariamente a su muerte, o que produjera graves padecimientos permanentes y difíciles de soportar, será castigado con la pena inferior en uno o dos grados a las señaladas en los números 2 y 3 de este artículo.**

Des de 1998, any de la mort de Ramón Sampedro, el tema de la despenalització [s'ha discutit unes 15 vegades en el Congrés](#) i sempre s'ha perdut estrepitosament.

Amb formulacions lleugerament diferents, les propostes consistien en canviar "serà castigado con..." per "no recibirá castigo alguno".

Les propostes han arribat al Congrés com iniciatives d'IU-ICV o d'ERC, a instància de DMD. Invariablement el PP ha estat frontalment en contra. Generalment el PSOE i CDC han argumentat que no era el moment i ha votat en contra (només un cop, durant la majoria absoluta d'Aznar, el PSOE va votar a favor)

En el Parlament hi ha hagut 4 debats que s'han perdut, en alguns casos, pels pèls. Dos exemples:

2/4/1998: [Proposta d'IC-EV](#); [Proposta d'ERC](#); [Presa en consideració en el Ple](#). La proposta és refusada per 51 vots a favor, 53 vots en contra i 3 abstencions.

26/4/2000: [Proposta d'ERC](#); [Presa en consideració en el Ple](#). Aquesta proposta de resolució ha sigut rebutjada per 66 vots a favor, 68 en contra i cap abstenció; queda, per tant, rebutjada

Al Parlament de Catalunya, el PSC, amb ERC i ICV, sempre han votat a favor, i han perdut, per poc, per l'oposició de CiU i PP

Activitat a partir de 2015 a Catalunya i Espanya:

L'activitat d'Incidència Política a Catalunya ha tingut com a característica que s'ha adreçat d'entrada a **totes** les formacions polítiques.

El primer acte públic és la convocatòria d'una [Taula Rodona de Partits el 22 de juny de 2015](#) (vídeo) on es demana als partits que es defineixin respecte a cinc objectius proposats en el [document de posicionament](#) que els hi fem arribar. Aquest objectius són:

1. La creació d'un Observatori per conèixer de forma fefaent com mor la gent a Catalunya.
2. Formació inicial i contínua de tot el personal sanitari en drets del pacient i atenció als malalts al final de la vida.
3. Accés universal a les cures pal·liatives.
4. Informació a la ciutadania dels drets del pacient i promoció del DVA.
5. Promoció del debat públic i iniciatives legislatives en el camí d'aconseguir el dret a l'eutanàsia i al suïcidi medicament assistit

Els quatre primers, fan referència a millores que es poden aconseguir en el marc de la legislació vigent, i el cinquè suposa la modificació de l'article 143.4 del Codi Penal. Amb poques variants, es mantenen fins avui.

Com a resultat del treball amb els grups parlamentaris s'aconsegueixen dues compareixences:

El 23 de juny de 2016, té lloc la compareixença d'Isabel Alonso i José María Mena davant la Comissió de Justícia del Parlament, on es planteja que el Parlament presenti al Congrés una Proposició de Llei per despenalitzar i regular la eutanàsia. ([vídeo de la compareixença](#)), ([transcripció intervencions](#))

El 13 d'octubre de 2016, té lloc la compareixença a la Comissió de Salut d'Isabel Alonso acompanyada de Núria Terribas i Xavier Busquet, on es plantegen els quatre aspectes relacionats amb Salut que cal millorar dins de la legislació vigent ([vídeo de la compareixença](#)). ([Transcripció intervencions](#))

16 de desembre de 2016: Ciudadanos presenta al Congrés la [Proposición de Ley de derechos y garantías de la dignidad de la persona ante el proceso final de su vida](#). ([iniciativa 122/000051](#))

- 26-1-2017: Aprovació de la [Moció 91/XI del Parlament de Catalunya, sobre el dret a morir dignament](#). Presentada per Catalunya Sí Que es Pot. ([vídeo del debat i votació](#))

- El 21/3/2017 té lloc en el **Congrés dels Diputats** el debat de l'admissió a tràmit de la **[Proposición de Ley Orgánica sobre la eutanasia](#)**. ([Iniciativa 122/000060](#)) presentada el 26/01/2017 pel Grupo Parlamentario Confederado de Unidos Podemos-En Comú Podem-En Marea, que no prospera per l'abstenció del PSOE ([text de la Proposició](#); [Vídeo i text de Debat](#); [Votació](#))

- El 28 de març de 2017 comença el [debat en el congrés de la Proposició de Llei de Ciudadanos](#)

- 26-4-2017: Debat i admissió a tràmit de la **Proposta per a presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de llei de reforma de la Llei orgànica 10/1995, del 23 de novembre, del Codi penal, de despenalització de l'eutanàsia i l'ajuda al suïcidi**, Presentada per JxSí, CSQP, PSC i CUP. ([vídeo del debat](#)), ([transcripció del debat](#)),

- 12 i 19-6-2017: La tramitació de la Proposta comporta comporta la compareixença d'experts que avalen la decisió:

Vídeo i text de la [Compareixença 12-6-2017](#): Josep M. Busquets, Isabel Alonso, Josep Terés i Montserrat Busquets

Vídeo i text de la [Compareixença 19-6-2018](#): Victòria Camps, José Maria Mena, Núria Terribas, Marcos Hourman i Xavier Gómez Batiste

Finalment, el 25 de juliol de 2017, després de 2 anys de treball s'aprova en el Parlament de Catalunya el text definitiu de la [Proposta per a presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de Llei de reforma de la Llei orgànica 10/1995, del 23 de novembre, del Codi penal, de despenalització de l'eutanàsia i l'ajuda al suïcidi](#). ([Video i text del debat i votació](#))

Aquesta proposta consta d'una exposició de motius, amb arguments i estadístiques sobre l'estat d'opinió, i un article únic:

Article únic:

Es modifica l'apartat 4 de l'article 143 de la Llei Orgànica 10/1995 de 23 de novembre, del Codi Penal, queda redactat en el termes següents:

«4. No obstant allò previst en els paràgrafs anteriors, estarà exempt de responsabilitat penal qui, per petició expressa, lliure i inequívoca d'una persona que patís una malaltia greu que conduiria necessàriament a la seva mort o de patologia incurable que provoca sofriment físic i/o psíquic greu i que es preveu permanent, causés o cooperés amb actes necessaris a la mort segura, pacífica i sense dolor d'aquesta persona, en el marc de la Llei establerta.»

A finals de març de 2018 tenim coneixement del debat imminent de la Proposició de Llei del Parlament en el Congrés. Amb aquest motiu, amb el suport de les diputades i diputats al Parlament i al Congrés de ECP, ERC, PSC-PSOE i PDECAT, DMD-Catalunya organitza, el 3 de Maig, a la Sala Ernest Lluch del Congrés dels Diputats, la Jornada [LA LIBERTAD AL FINAL DE LA VIDA Y LA DESPENALIZACIÓN DE LA EUTANASIA](#), amb participació de Milagros Pérez Oliva, Isabel Alonso, Marc Antoni Broggi, Montserrat Busquets, Fernando Marín, Carmen Tomás-Valiente, i Javier de Lucas.

El mateix dia 3 de maig de 2018, el PSOE registra en el congrés la [Proposición de Ley Orgánica de regulación de la eutanàsia](#).

Finalment, el 8 de maig, té lloc el debat i admissió a tràmit de la Proposició de Llei del Parlament de Catalunya amb els vots de PSOE, Podemos, ERC, PNV, PDECAT, Compromís, Bildu i Nueva Canarias ([iniciativa congreso 125/000017](#)) ([vídeo i text de totes les intervencions del debat](#), i al resultat de la [votació el 10 de maig](#)).

La Proposició de Llei del PSOE i la del Parlament de Catalunya no col·lisionen i poden reforçar-se mútuament. La despenalització reclamada pel Parlament requereix una regulació, i el PSOE proposa una regulació i com a disposició final, la despenalització.

El 26 de juny de 2018 s'admet a tràmit la Proposición de Ley Orgánica de regulación de la eutanasia del PSOE. ([iniciativa Congreso 122/000239](#)) ([vídeo i text de les intervencions del debat](#), i el [resultat de la votació](#)).

L'últim debat al Congrés, fins ara, ha estat el de l'esmena a la totalitat que el PP ha presentat a la Proposició de Llei del PSOE, el 25 d'octubre de 2018. És un bon senyal que el PP s'hagi quedat sol a la votació. ([Debat de l'esmena a la totalitat del PP, 25/10/2018. Vídeo i text de les intervencions.](#))

La proposta del PSOE, encara que millorable, representaria un grandios pas endavant.

La Llei està encallada des d'aquest moment per la majoria que PP i Ciudadanos tenen a la mesa del Congrés. Ciudadanos reclamava l'aprovació de la **seva Ley de derechos y garantías de la dignidad de la persona ante el proceso final de su vida abans d'abordar el debat de la Llei del PSOE.**

El 20 de desembre finalitza la discussió i aprovació de la Llei de Ciudadanos ([Text de la Ley de derechos y garantías de la dignidad de la persona ante el proceso final de su vida](#); [Video i tex del debat final de la Llei de Ciudadanos el 20-12-2018](#)), que queda pendent de l'aprovació al Senat.

Però en el debat s'aprova una esmena que remet el règim sancionador a les comunitats autònomes en lloc de ser d'àmbit estatal. Això molesta a Ciudadanos que ho manté com excusa per continuar bloquejant la llei (en realitat per negar-li un èxit al PSOE)

La convocatòria anticipada d'eleccions generals fa decaure totes les Proposicions: La de Ciudadanos, la del Parlament i la del PSOE.

El resultat de les eleccions del 28 d'abril de 2019 dona una majoria de les forces favorables a l'eutanàsia en el Congrés. La decisió d'Ángel Hernández i Maria José Carrasco fa que fins i tot Ciudadanos digui que recalçarà la regulació de l'eutanàsia.

És de preveure l'aprovació d'una Llei d'eutanàsia a la present legislatura. Pendants encara de la formació de Govern, el que no se sap és si el PSOE tornarà a presentar la mateixa Proposició o si hi haurà una Proposició conjunta o pactada amb altres forces.

Entretant, en la Taula de partits i entitats del 3 de maig, convocada per la Consellera de Salut, Alba Vergés, tots els grups parlamentaris, excepte PP i Ciutadans, acorden tornar a presentar la mateixa Proposició de despenalització, com a forma més ràpida de tornar a obrir el debat en el Congrés. S'acorda també buscar la millor forma (hi ha dificultats jurídiques de competències) per començar a desenvolupar una regulació pròpia a Catalunya que es pugui aplicar un cop despenalitzada l'eutanàsia.

El 13 de juny de 2019 el Ple del Parlament debat la [Proposta de resolució per la qual es reitera la presentació a la Mesa del Congrés dels Diputats de la Proposició de Llei de reforma de la Llei orgànica 10/1995, del 23 de novembre, del Codi penal, de despenalització de l'eutanàsia i l'ajuda al suïcidi](#), que s'aprova amb 124 vots a favor. 4 en contra (PP) i 1 abstenció.

El 19 de juny es fa al Parlament la Jornada "La legalització de l'eutanàsia una necessitat inajornable" amb Ángel Hernández i la participació de tots els grups municipals (excepte PP) i 24 polítics i professionals a la Fila Zero. ([Programa de l'acte](#), [vídeo de l'acte](#). [Vídeo de la roda de premsa](#))

(Continuarà...)